



การให้ออกซิเจนที่บ้าน



ตอนที่ 1 การเลือกใช้ออกซิเจนที่บ้าน

พว.ฐิติภัทร ทานะ, พว.ปัญญสุตา ยี่โถ, พว.พวงรัตน์ มณีวงษ์, พว.นันทิตา จุไรทัศนีย์
หน่วยบริการพยาบาลผู้ป่วยที่บ้าน งานการพยาบาลป้องกันโรคและส่งเสริมสุขภาพ
ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลรามาธิบดี

ที่ปรึกษา: พว.สินีนาฏ จำดี
หัวหน้าหน่วยบริการพยาบาลผู้ป่วยที่บ้าน
พฤษภาคม 2561





การเลือกใช้ออกซิเจนที่บ้าน

- ปัจจุบันมีผู้ป่วยที่แพทย์พิจารณารักษาโดยการให้ออกซิเจนที่บ้าน เนื่องจากปัญหาระบบทางเดินหายใจ

• ประโยชน์จากการให้ออกซิเจน

- ออกซิเจนช่วยให้ผู้ป่วยหายใจสะดวก ลดอาการหอบเหนื่อย และมีความสุขสบายขึ้น
- ดังนั้นผู้ป่วย ญาติ และผู้ดูแล จำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการให้ออกซิเจนที่บ้าน เพื่อ
 - การดูแลหรือจัดเตรียมออกซิเจนให้กับผู้ป่วยที่บ้านได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
 - และป้องกันภาวะแทรกซ้อนจากการให้ออกซิเจนได้



ประเภทออกซิเจน ที่เลือกใช้ที่บ้าน

ประเภทอุปกรณ์	ขนาด	ข้อบ่งชี้
ถัง ความเข้มข้น 100%	- เล็ก - ความจุ 0.5 คิว - ความสูง 0.5 เมตร	- เปิดออกซิเจนได้ 1-3 ลิตร - สามารถให้ออกซิเจนระหว่างเดินทางได้ - เหมาะสำหรับผู้ป่วยที่ใช้ออกซิเจนต่อเนื่องกันใน ช่วงเวลาดังๆ ไม่เกิน 2 ชั่วโมง
	- กลาง - ความจุ 1.5-2.0 คิว - ความสูง 1 เมตร	
	- ใหญ่ - ความจุ 6 คิว - ความสูง 1.5 เมตร	
ไฟฟ้า ความเข้มข้น 95%	- 5 ลิตร/นาที่ - 8 ลิตร/นาที่ - 10 ลิตร/นาที่	- เป็นอุปกรณ์การแพทย์ - ใช้กับไฟบ้าน 220 โวลต์ - เหมาะสำหรับผู้ป่วยที่ใช้ออกซิเจน 24 ชั่วโมง - เหมาะสำหรับผู้ป่วยที่พักอาศัยในบริเวณที่ไม่มี ปัญหาไฟฟ้าตกหรือกระแสไฟฟ้ายับ





ระยะเวลาในการใช้ออกซิเจน (แบบถั่ง)

ปริมาณออกซิเจนที่เปิด (ลิตร)	ระยะเวลาโดยประมาณในการใช้ออกซิเจน 1 ถั่ง	
	ถั่งขนาดกลาง	ถั่งขนาดใหญ่
3	2 ชั่วโมง	21 ชั่วโมง
4	1 ชั่วโมง 30 นาที	15 ชั่วโมง
5	1 ชั่วโมง 15 นาที	12 ชั่วโมง
6	1 ชั่วโมง	10 ชั่วโมง
7	50 นาที	9 ชั่วโมง
8	45 นาที	7 ชั่วโมง
9	40 นาที	7 ชั่วโมง
10	35 นาที	6 ชั่วโมง





ระยะเวลาในการใช้ออกซิเจน (แบบไฟฟ้า... เครื่องผลิตออกซิเจน)

- เครื่องผลิตออกซิเจน (Concentrator) เป็นอุปกรณ์การแพทย์ที่สามารถสกัดอากาศรอบตัวผู้ป่วยให้ได้ออกซิเจนที่มีความเข้มข้นประมาณ 95% ขึ้นไป
 - ใช้เสียบปลั๊กกับไฟฟ้าบ้าน สามารถเปิดใช้งานได้อย่างต่อเนื่อง
 - เหมาะสำหรับผู้ป่วยที่ใช้ออกซิเจนเปิดตลอด 24 ชั่วโมง
 - สามารถให้ออกซิเจนได้ทั้งทาง “จมูก” และ “หน้ากาก”
 - ไม่สามารถใช้เดินทางได้





ข้อดี - ข้อเสียในการเลือกใช้ออกซิเจนแต่ละชนิด

ชนิด	ชนิดถัง	ชนิดไฟฟ้า
ข้อดี	<ul style="list-style-type: none">- สะดวกในการเคลื่อนย้าย หรือ เมื่อจำเป็นต้อง เดินทางกลับบ้าน- สามารถใช้งานได้หากไฟฟ้าดับ	<ul style="list-style-type: none">- ไม่ต้องเติมออกซิเจน เนื่องจากเครื่องสามารถเพิ่มความเข้มข้นออกซิเจนได้
ข้อเสีย	<ul style="list-style-type: none">- หากผู้ป่วยจำเป็นต้องใช้ออกซิเจนปริมาณมากและเป็นเวลานาน ต้องเติมออกซิเจน บ่อย ทำให้มีค่าใช้จ่ายต่อเดือนเพิ่มขึ้น	<ul style="list-style-type: none">- เครื่องผลิตออกซิเจน ต้องใช้ไฟฟ้าในการทำงานเท่านั้น หากไฟฟ้าดับหรือขณะเดินทาง จะไม่สามารถใช้งานได้



เนื่องจาก “ออกซิเจน”
เป็นตัวเร่งปฏิกิริยาเผาไหม้
ดังนั้น ควรเก็บให้ห่างจาก
“ความร้อน” หรือ “เปลวไฟ”



<https://pixabay.com/en/flame-fire-burn-hot-danger-fiery-913296/>



Ramathibodi Hospital
Ramathibodi
med.mahidol.ac.th/



เอกสารอ้างอิง

- สุกฤษณ์ วงศ์ธีรภัก (2558). เตรียมให้พร้อมสำหรับคนไข้. ใน วรพงศ์ โอภาสเจริญกิจ (บรรณาธิการ), *ออกซิเจนเพื่อชีวิต* (พิมพ์ครั้งที่ 3 หน้า 56-62). กรุงเทพมหานคร: โฮมเพรส พลัส.
- Kim, V., Benditt, O., J., Wise, A., R., & Sharafkhaneh, A., (2008). Oxygen Therapy in Chronic Obstructive Pulmonary Disease. *Proceedings of the American Thoracic Society*, 5, 513-518.
- Suzanne, C., L., & Bonnie F., (2016). Oxygen Therapy. *American Journal of Respiratory and Critical Care Medicine*, 171, 1-2.